

BG-515

Seat No. _____

B. Ed. (Sem. - II) Examination

March/April - 2014

EDEC-230 : વાણિજ્ય વ્યવસ્થા

(Commerce)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
(૨) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
(૩) બિનજરૂરી લાંબા જવાબ ક્ષતિ ગણાશે.

૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આશરે ૨૦
૪૦૦ શબ્દોમાં લખો.

- (૧) જાહેર સાહસના લાભાલાભ જણાવો.
(૨) કર્મચારીઓના પ્રાપ્તિસ્થાનો વિગતે ચર્ચો.
(૩) અભિપ્રેરણાનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.

૨ નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોના જવાબ આશરે ૨૦૦ ૧૦
શબ્દોમાં લખો.

- (૧) કાર્યશીલ મૂડી અને કાયમી મૂડી વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.
(૨) ભરતી અને પસંદગીનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.
(૩) આદર્શ વેતનપ્રથાનાં તત્ત્વો ચર્ચો.

૩ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે) ૫

- (૧) સામાન્ય શેરનો અર્થ આપો.
(૨) સંકળાયેલી દુકાનોનાં બે નામ આપો.
(૩) માહિતીસંચારની વ્યાખ્યા આપો.
(૪) અંકુશ એ સતત પ્રક્રિયા છે.
(૫) દરેક વ્યક્તિ ગ્રાહક છે.

- ૪ નીચે આપેલ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે ૪૦૦ ૨૦ શબ્દોમાં લખો.
 (૧) વાણિજ્ય મંડળના હેતુઓ, પ્રવૃત્તિઓ અને મહત્વ સમજાવો.
 (૨) આદર્શ અભ્યાસક્રમના લક્ષણો જણાવો.
 (૩) શૈક્ષણિક સાધનોની સંકલ્પના સમજાવી તેની ઉપયોગિતા જણાવો.
- ૫ નીચે આપેલ પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે ૨૦૦ ૧૦ શબ્દોમાં લખો.
 (૧) આદર્શ પાઠ્યપુસ્તકના લક્ષણો જણાવો.
 (૨) ક્ષેત્રકાર્યમાં થઈ શકે તેવી પ્રવૃત્તિઓની યાદી આપી ક્ષેત્રકાર્યના ફાયદા જણાવો.
 (૩) નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નોના ફાયદા અને મર્યાદાઓ જણાવો.
- ૬ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે) ૫
 (૧) શૈક્ષણિક ઉપકરણ તરીકે ટેપ રેકોર્ડરના બે ફાયદા જણાવો.
 (૨) વાણિજ્ય શિક્ષણમાં ઉપયોગી બે સંદર્ભ પુસ્તકોનાં નામ લખો.
 (૩) એકમ આયોજનના બે ફાયદા જણાવો.
 (૪) મુલાકાત લઈ શકાય તેવી બે નાણાંકીય સંસ્થાઓના નામ જણાવો.
 (૫) જોડકા પ્રકારની કસોટી રચતાં ધ્યાનમાં રાખવાની બે બાબતો જણાવો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions are compulsory. Options are internal.
 (2) Figures to the right indicate marks.
 (3) Unduly lengthy answers will be considered discredit.

1 Answer any **two** of the following questions in **20** **400** words :

- (1) State the advantages, limitations of Public enterprise.

- (2) Discuss in detail the sources of recruitment.
- (3) Explain the importance of motivation.

2 Answer any **two** of the following questions in **10**
200 words :

- (1) Clarify the difference between the working capital and the permanent capital.
- (2) Distinguish between recruitment and selection.
- (3) Discuss the elements of an ideal wage system.

3 Answer the following questions. **5**

(All questions are compulsory) :

- (1) State the meaning of equity shares.
- (2) Give two names of chain stores.
- (3) Define communication
- (4) 'Control is a continuous process'.
- (5) 'Every person is a consumer'.

4 Answer any **two** of the following questions in **20**
400 words :

- (1) State the objectives, activities and importance of commerce club.
- (2) State the characteristics of ideal syllabus.
- (3) Explain the concept of teaching aids and state its importance.

5 Answer any **two** of the following questions in **10**
200 words :

- (1) State the characteristics of ideal text-book.
- (2) Give the list of the activities that can be organized in field work and state the merits of field work.
- (3) State the merits and demerits of essay type questions.

6 Answer the following questions :

5

(All questions are compulsory)

- (1) State two merits of tape-recorder as a teaching aid.
 - (2) Write two names of reference books that are useful in commerce education.
 - (3) State two merits of unit planning.
 - (4) State two names of financial institutions that can be visited.
 - (5) State two aspects that must be deliberated while framing matching test.
-